

La fragilitat dels cossos

En el seu primer llargmetratge, *Augustine* (2012), Alice Winocour va reconstruir la relació entre Jean-Martin Charcot, que investigava la dita “histeria femenina” a l’hospital parisenc de la Pitié-Salpêtrière durant la segona meitat del segle XIX, i una de les seves pacients, Louise Augustine Bouvier, una jove que va passar de ser l’objecte d’estudi del neuròleg a convertir-se’n en el seu objecte de desig. La directora francesa hi exposa, doncs, un cas amb el qual fer present com les dones, encara més aquelles no ajustades a un comportament normatiu, han sigut observades i analitzades, al capdavant, controlades i sovint medicalitzades, des d’una mirada masculina dominant. En les seves pel·lícules posteriors, d’una manera o altra, Winocour ha continuat fent atenció als cossos, sobretot els femenins, sotmesos a una observació i a una pressió: a través d’una càmera molt pròxima, amb intensitat física i emocional. És el cas de l’astronauta que encarna Eva Green a *Proxima*. Anant-hi lligat, també li interessa explorar en la fragilitat humana i és així que també en la seva resistència. Un exemple és *Revoir Paris*, en què Virginie Efira interpreta una supervivent d’un atac gihadista (el film és una ficció que remet a la cadena d’atemptats que va terroritzar París el 13 de novembre del 2015) i, per tant, afronta un trauma.

En el cas de *Couture*, la seva última pel·lícula, Winocour aporta una mirada sobre el món de la moda, en el qual, com pot passar en el cas del cinema, els cossos femenins són exhibits i així “mesurats” i jutjats. Ho fa a través d’un personatge que s’introdueix en aquest món: una cineasta nord-americana contractada per una prestigiosa casa de moda francesa per tal que rodi la seva nova campanya promocional. Aquest personatge (qui es presenta com una directora de films de terror amb vampires que representen una venjança contra l’agressió masculina) és interpretat per Angelina Jolie, que també ha participat en la producció d’aquesta pel·lícula que va rodar després de *Maria*, en què el xilè Pablo Larraín imagina els últims dies de La Callas, reclosa en el seu apartament de París, on va morir el 16 de setembre del 1977: dos projectes consecutius al marge dels paràmetres hollywoodians amb els quals, encarnant-hi respectivament dues dones en una situació de fragilitat, sembla voler demostrar renovadament el seu talent com a actriu.

ALTA COSTURA

Títol Original:

Coutures

País: França, 2025

Direcció i guió:

Alice Winocour

Intèrprets: Angelina

Jolie, Anyier Anei, Ella

Rumpf

Gènere: Drama

Durada: 106 min

Idioma: Francès

Subtítols: Català

No recomanada per a menors de 12 anys

En el cas de la cineasta fictícia que protagonitza *Couture*, la fragilitat l’assalta quan, embarcada en els preparatius de l’encàrrec que l’ha dut a París coincidint amb la celebració de la Setmana de la Moda, li és diagnosticat un càncer de mamà: recordem que fa anys, l’actriu es va sotmetre a una mastectomia preventiva.

D’aquí, mentre Winocour documenta el treball artesanal de l’alta costura havent tingut la possibilitat de rodar al taller i l’espai d’exposició de la casa Chanel sense que aquesta sigui anomenada, el film es construeix com un drama, però de manera serena, fent-hi present la fragilitat dels cossos dins d’un món que n’exhibeix de “perfectes”, però igualment fràgils. En tot cas, la protagonista afronta l’adversitat amb enteresa, però sentint una vulnerabilitat que la fa sensible a la d’altres. I és així que el personatge interpretat per Jolie comparteix cert protagonisme amb altres dones (treballadores del món de la moda) amb qui viu moments de complicitat i suport recíprocs. És el cas d’una model inexperta d’origen africà i una altra d’ucraïnesa que, sense remarcar-se, pateix allò que passa al seu país. També hi ha una modista i una maquilladora a través de la qual podria transmetre’s una mirada incisiva cap al món de la moda pel fet que n’escriu a partir de les seves experiències. Winocour, però, opta per una mirada observacional i, insisteixo, en recordar-nos que som una matèria fràgil.

Imma Merino Serrat

Col·lectiu de la crítica cinematogràfica de Girona